

**LABORATORUL PENTRU ANALIZA
CONFLICTULUI TRANSNISTREAN**

**CRONOLOGIA
PROCESULUI DE
REGLEMENTARE
A CONFLICTULUI
TRANSNISTREAN**

SEPTEMBRIE 2022

Procesul de reglementare a conflictului transnistrean derulat în luna septembrie 2022 poate fi descris prin continuarea negocierilor părților cu partenerii internaționali și menținerea dialogului între Chișinău și Tiraspol în cadrul mecanismelor procesului de negociere existente. În contextul reuniunii experților din grupul de lucru pentru sănătate a avut loc și întreprinderea de lucru a reprezentanților politici în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană.

În decursul lunii septembrie 2022, Biroul politici de reintegrare a continuat dialogul privind dosarul transnistrean cu partenerii internaționali, în special ONU și statele membre ale UE. Șeful Biroului politici de reintegrare, Alin Gvidiani a avut o întreprindere de lucru cu Ziad Ramley și Charlotte Baker, comunicatori în cadrul Serviciului de Comunicare Internațională al Biroului Cabinetului din cadrul Guvernului Marii Britanii. Temele de discuții sau axat pe aspectele ale comunicării strategice referitoare la informarea obiectivă și corectă a opiniei publice de pe malul stâng al Nistrului și din orașul Bender/Tighina, despre acțiunile pozitive ale autorităților Republicii Moldova pentru a soluționa problemele acestora, eforturile întreprinse în procesul de negocieri, politicile guvernamentale promovate pentru a reintegra statul, abordările instituționale de principiu pe acest segment. Vicepremierul pentru reintegrare al Republicii Moldova, Oleg Serebrian, pe parcursul lunii septembrie a efectuat o vizită de lucru la Berlin, unde a avut o serie de întreprinderi cu oficialii din executivul și legislativul german, inclusiv cu Președintele Conferinței de Securitate de la München, ambasadorul Christoph Heusgen. Atenție a fost acordată contextului regional de securitate, managementului riscurilor și vulnerabilităților curente, necesității consolidării eforturilor de suport reciproc în vederea generării unei atmosfere de securitate, stabilitate, pace și prosperitate. Într-un focus distinct s-a aflat problematica transnistreană, dinamica dialogului dintre Chișinău și Tiraspol, evoluția situației din regiunea transnistreană și provocările curente.

Partea transnistreană pe parcursul lunii septembrie 2022 a purtat negocierile cu Chișinău și a continuat dialogul cu Federația Rusă. Șeful reprezentanței regiunii transnistrene la Moscova, Leonid Manakov, în decursul lunii septembrie a avut o întreprindere de lucru cu consilierul Misiunii Permanente a Federației Ruse la biroul ONU de la Geneva, Igor Korelsky. Părțile au discutat despre perspectivele activității reprezentanței regiunii transnistrene pe platformele internaționale, în primul rând în Consiliul pentru Drepturile Omului al ONU. Cu privire la problema importului de medicamente în regiunea transnistreană, negociatorul șef al părții transnistrene, Vitaly Ignatiev a reamintit prezența unui mecanism dezvoltat de experții relevanți ai părților, care presupune deblocarea importului de medicamente care sunt incluse în lista transnistreană a medicamentelor vitale și semnificative social.

În contextul evoluțiilor geopolitice din Ucraina, Consilierul președintelui Ucrainei, Mihail Podoleak a remarcat că, Republica Moldova ar trebui să se implice mai activ în soluționarea problemei transnistrene și să sprijine Ucraina în războiul cu Rusia. De asemenea, Generalul-maior (rtr) Ben Hodges, fost comandant al Forțelor Terestre Americane dislocate în Europa, a menționat că „poate e timpul ca Ucraina și Moldova să rezolve problema Transnistriei acum”. Pe fundalul evenimentelor din regiunile LNR, DNR, Zaporojie și Herson, Liderul Partidului Liberal Democrat din Rusia, Leonid Slutski a declarat în cadrul unei deplasări în Krasnodar că regiunea transnistreană aparține Federației Ruse. Acesta a menționat că este necesară redeschiderea aeroportului din Tiraspol și dezvoltarea, pe lângă Centrala de la Cuciurgan, și alte proiecte semnificative de infrastructură. Ca răspuns, Biroul politici de reintegrare a susținut că afirmațiile oficialului rus, Leonid Slutski, sunt inacceptabile, inadmisibile și ridică semne de întrebare îngrijorătoare în contextul prevederilor art.5 din Tratatul de prietenie și cooperare între Republica Moldova și Federația Rusă din 19 noiembrie 2001.

Cu privire la problematica dislocării trupelor ruse în partea stângă a Nistrului, în cadrul celei de-a 77-a sesiuni a Adunării Generale a ONU, președintele R. Moldova, Maia Sandu a remarcat că prezența ilegală a trupelor militare ruse în regiunea transnistreană încalcă neutralitatea și crește riscurile de securitate pentru R. Moldova. În context, a fost cerută retragerea completă și necondiționată a trupelor ruse. De asemenea, președintele a făcut apel la distrugerea muniției din depozitele de la Cobasna, care reprezintă o amenințare la adresa securității și a mediului întregii regiuni. În acest sens, negociatorul șef de la Tiraspol, V. Ignatiev a remarcat că cererile repetate ale

R. Moldova ca Rusia să-și retragă trupele din regiunea transnistreană nu contribuie la rezolvarea conflictului. Mai mult, acestea creează o stare de nervozitate și neîncredere între Chișinăul și Tiraspol.

În cadrul grupurilor de lucru (experți), în luna septembrie 2022, a avut loc o reuniune de lucru a grupurilor de lucru (experți) pentru ocrotirea sănătății. În cadrul CUC au avut loc patru reuniuni de lucru. În formatul de negocieri „1+1” a avut loc o reuniune a reprezentanților politici de pe cele două maluri ale Nistrului în contextul ședinței grupului de lucru pentru ocrotirea sănătății, iar în formatul „5+2” nu au avut loc întruniri.

Cronologic, dinamica procesului de reglementare a conflictului transnistrean pentru perioada lunii septembrie 2022 arată astfel:

01.09.2022 – Ca urmare a dialogului desfășurat la nivelul reprezentanților politici în procesul de negocieri privind reglementarea transnistreană, termenul de aplicare al *Deciziei protocolare privind accesul fermierilor din raionul Dubăsari la terenurile agricole amplasate după traseul Tiraspol-Camenca* a fost prelungit până la data de 31 decembrie 2022.¹

01.09.2022 – Mecanismul de documentare a mijloacelor de transport din regiunea transnistreană cu numere de înmatriculare neutre a rămas funcțional în continuare, conform Legii nr. 180/2020, din 11.09.2020.²

04.09.2022 – Generalul-maior (rtr) Ben Hodges, fost comandant al Forțelor Terestre Americane dislocate în Europa, a postat pe o rețea de socializare mențiune că „poate e timpul ca Ucraina și Moldova să rezolve problema Transnistriei acum...”³

05.09.2022 – A avut loc o nouă reuniune a experților pentru ocrotirea sănătății, cu participarea coordonatorilor grupurilor de lucru sectoriale, a reprezentanților politici în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană și a exponenților companiilor licențiate în domeniul farmaceutic.^{4, 5}

07.09.2022 – Ministrul mediului al R. Moldova, Iuliana Cantaragiu, a remarcat că Uzina Metalurgică de la Râbnita nu va putea obține autorizație de mediu în mod permanent dacă nu va corecta neconcordanțele constatate în timpul controlului.⁶

07.09.2022 – Liderul Partidului Liberal Democrat din Rusia, Leonid Slutski a declarat în cadrul unei deplasări în Krasnodar că regiunea transnistreană aparține Federației Ruse. Politicianul rus a mai remarcat că principalul lucru care există pe teritoriul din stânga Nistrului este economia. Acesta a menționat că este necesară redeschiderea aeroportului din Tiraspol și dezvoltarea, pe lângă Centrala de la Cuciurgan, și alte proiecte semnificative de infrastructură.⁷

¹ Guvernul R. Moldova, *Termenul de aplicare al Deciziei protocolare privind accesul fermierilor din raionul Dubăsari la terenurile agricole amplasate după traseul Tiraspol-Camenca a fost prelungit până la data de 31 decembrie 2022*, 01.09.2022, <https://gov.md/ro/content/termenul-de-aplicare-al-deciziei-protocolare-privind-accesul-fermierilor-din-raionul> (30.09.2022)

² Guvernul R. Moldova, *Mecanismul de documentare a mijloacelor de transport din regiunea transnistreană cu numere de înmatriculare neutre rămâne funcțional în continuare*, 01.09.2022, <https://gov.md/ro/content/mecanismul-de-documentare-mijloacelor-de-transport-din-regiunea-transnistreana-cu-numere-de> (30.09.2022)

³ Yevropeys'ka Pravda, *General Khodzhes: Mozhlyvo, nastav chas Ukrayini ta Moldovi vyrishyty prydnistrovs'ke pytannya*, 04.09.2022, <https://www.eurointegration.com.ua/news/2022/09/4/7146141/> (30.09.2022)

⁴ Guvernul R. Moldova, *Procedura de autorizare a medicamentelor importate în regiunea transnistreană a fost rediscutată la reuniunea comună a grupurilor de lucru pentru ocrotirea sănătății, cu participarea reprezentanților politici*, 05.09.2022, <https://gov.md/ro/content/procedura-de-autorizare-medicamentelor-importate-regiunea-transnistreana-fost-rediscutata-la> (30.09.2022)

⁵ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O rasshirennoe zasedanii predstaviteley po politicheskim voprosam*, 05.09.2022, <https://mid.gospmr.org/ru/node/9181> (30.09.2022)

⁶ Infotag, *MINISTRU: UMM NU VA PUTEA OBȚINE AUTORIZAȚIE DE MEDIU PERMANENTĂ, DACĂ NU VA ÎNLĂȚURA NECONFORMITĂȚILE*, 07.09.2022, <http://www.infotag.md/rebellion-ro/301601/> (30.09.2022)

⁷ Eurasia Daily, *Pridnestrov'ye nuzhdayetsya v podderzhke Rossii, eto nasha zemlya — Gosduma*, 07.09.2022, <https://eadaily.com/ru/news/2022/09/07/pridnestrove-nuzhdaetsya-v-podderzhke-rossii-eto-nasha-zemlya-gosduma> (30.09.2022)

08.09.2022 – Biroul politici de reintegrare a susținut că afirmațiile oficialului rus, Leonid Slutski, sunt inacceptabile, inadmisibile și ridică semne de întrebare îngrijorătoare în contextul prevederilor art.5 din Tratatul de prietenie și cooperare între Republica Moldova și Federația Rusă din 19 noiembrie 2001.⁸

08.09.2022 – Comisia Unificată de Control și-a reluat ședințele în orașul Bender/Tighina, având în atenție situația la zi din Zona de Securitate.⁹

13.09.2022 – Viceprim-ministrul R. Moldova, Oleg Serebrian a o întrevedere cu Ambasadorul Georgiei în R. Moldova, Levan Diasamidze. Oficialii au abordat tema securității regionale luând în considerare particularitățile conflictelor teritoriale nereglementate de pe teritoriile ambelor țări, riscurile de securitate pe care le comportă războiul din Ucraina, precum și eforturile umanitare făcute pentru a ajuta refugiații din statul vecin.¹⁰

13.09.2022 – Vicepremierul pentru reintegrare al R. Moldova, Oleg Serebrian, într-un interviu pentru Europa Liberă, a declarat că nu pot exista discuții despre federalizarea Republicii Moldova, iar dorința liderilor de la Tiraspol de a obține independența regiunii este irealizabilă.¹¹

15.09.2022 – La Bender/Tighina a avut loc o nouă reuniune de lucru a Comisiei Unificate de Control. Comandamentul Militar Întrunit a raportat situația din Zona de Securitate, iar unul din subiectele documentate de observatorii militari s-a referit la reținerea locuitorului satului Pârâta, la postul de menținere a păcii nr. 9-dreapta (podul peste Nistru din preajma orașului Vadul lui Vodă).¹²

15.09.2022 – Consilierul președintelui Ucrainei, Mihail Podoleak a remarcat într-un interviu că, R. Moldova ar trebui să se implice mai activ în soluționarea problemei transnistrene și să sprijine Ucraina în războiul cu Rusia.¹³

15.09.2022 – Șeful Misiunii OSCE în R. Moldova, Claus Neukirch a sugerat că pentru pregătirea unor întâlniri între liderii de la Chișinău și Tiraspol „mai este nevoie de timp”.¹⁴

17.09.2022 – Premierul R. Moldova, Natalia Gavrilița a menționat că în eventualitatea în care Gazprom sistează total livrările de gaze naturale pentru Republica Moldova, regiunea transnistreană va trebui să plătească în avans pentru gazul procurat de pe piața internațională.¹⁵

21.09.2022 – Președintele R. Moldova, Maia Sandu în cadrul celei de-a 77-a sesiuni a Adunării Generale a ONU a remarcat că prezența ilegală a trupelor militare ruse în regiunea transnistreană încalcă neutralitatea și crește riscurile de securitate pentru R. Moldova. În context, a

---

⁸ Zona de Securitate, “Declarații inacceptabile” – așa a reacționat Chișinăul la spusele lui Slutski precum că regiunea transnistreană e “teritoriu rus”, 08.09.2022, <https://zonadesecuritate.md/declaratii-inacceptabile-asa-a-reactionat-chisinaul-la-spusele-lui-slutski-precum-ca-regiunea-transnistreana-e-teritoriu-rus/> (30.09.2022)

⁹ TVR Moldova, Delegația R. Moldova în CUC își menține poziția privind necesitatea retragerii posturilor ilegale din Zona de Securitate, 08.09.2022, <https://tvrmdova.md/article/308f92a23da8c8c6/delegatia-r-moldova-in-cuc-isi-mentine-pozitia-privind-necesitatea-retragerii-posturilor-ilegale-din-zona-de-securitate.html> (30.09.2022)

¹⁰ Deschide, Subiectul reglementării transnistrene a fost discutat de vicepremierul Oleg Serebrian cu ambasadorul Georgiei, 13.09.2022, <https://deschide.md/ro/stiri/23/114011/Subiectul-reglementarii-transnistrene-a-fost-discutat-de-vicepremierul-Oleg-Serebrian-cu-ambasadorul-Georgiei.htm> (30.09.2022)

¹¹ Zona de Securitate, Oleg Serebrian: Statutul regiunii transnistrene poate fi doar în componența Republicii Moldova, 13.09.2022, <https://zonadesecuritate.md/oleg-serebrian-statutul-regiunii-transnistrene-poate-fi-doar-in-componenta-republicii-moldova/> (30.09.2022)

¹² Guvernul R. Moldova, Incidentele de la postul Forțelor Mixte de Menținere a Păcii aduse în atenția Comisiei Unificate de Control, 15.09.2022, <https://gov.md/ro/content/incidentele-de-la-postul-fortelor-mixte-de-mentinere-pacii-aduse-atenția-comisiei-unificate> (30.09.2022)

¹³ Infotag, CONSILIERUL PREȘEDINTELUI UCRAINEI: MOLDOVA AR TREBUI SĂ SE OCUPE MAI ACTIV DE SOLUȚIONAREA PROBLEMEI TRANSNISTRENE ȘI SĂ SPRIJINE UCRAINA, 15.09.2022, <http://www.infotag.md/rebellion-ro/301767/> (30.09.2022)

¹⁴ Radio Europa Liberă, Claus Neukirch sugerează că pentru pregătirea unor întâlniri între liderii de la Chișinău și Tiraspol „mai este nevoie de timp”, 15.09.2022, <https://moldova.europalibera.org/a/claus-neukirch-sugerează-că-pentru-pregătirea-unor-întâlniri-între-liderii-de-la-chișinău-și-tiraspol-mai-este-nevoie-de-timp-/32035150.html> (30.09.2022)

¹⁵ IPN, Natalia Gavrilița: Regiunea transnistreană va trebui să plătească în avans pentru gaz, 17.09.2022, https://www.ipn.md/ro/natalia-gavrilita-regiunea-transnistreana-va-trebui-sa-plateasca-in-7965_1092270.html (30.09.2022)

fost cerută retragerea completă și necondiționată a trupelor ruse. De asemenea, președintele a făcut apel la distrugerea muniției din depozitele de la Cobasna, care reprezintă o amenințare la adresa securității și a mediului întregii regiuni.¹⁶

22.09.2022 – Șeful Biroului politici de reintegrare, Alin Gvidiani a avut o întrevedere cu Ziad Ramley și Charlotte Baker, comunicatori în cadrul Serviciului de Comunicare Internațională al Biroului Cabinetului din cadrul Guvernului Marii Britaniei. Temele de discuții au fost aspecte ale comunicării strategice și referitoare la informarea obiectivă și corectă a opiniei publice și în special a locuitorilor de pe malul stâng al Nistrului și din orașul Bender/Tighina despre acțiunile pozitive ale autorităților Republicii Moldova pentru a soluționa problemele acestora, eforturile întreprinse în procesul de negocieri, politicile guvernamentale promovate pentru a reintegra statul, abordările instituționale de principiu pe acest segment.¹⁷

22.09.2022 – La Bender/Tighina a avut loc reuniunea CUC.¹⁸

23.09.2022 – Negociatorul șef de la Tiraspol, V. Ignatiev a remarcat că cererile repetate ale R. Moldova ca Rusia să-și retragă trupele din regiunea transnistreană nu contribuie la rezolvarea conflictului. Mai mult, acestea creează o stare de nervozitate și neîncredere între Chișinău și Tiraspol.¹⁹

26-28.09.2022 – Vicepremierul pentru reintegrare al R. Moldova, Oleg Serebrian a efectuat o vizită de lucru la Berlin, unde a avut o serie de întrevederi cu oficialii din executivul și legislativul german, inclusiv cu Președintele Conferinței de Securitate de la München, ambasadorul Christoph Heusgen. Atenție a fost acordată contextului regional de securitate, managementului riscurilor și vulnerabilităților curente, necesității consolidării eforturilor de suport reciproc în vederea generării unei atmosfere de securitate, stabilitate, pace și prosperitate. Într-un focus distinct s-a aflat problematica transnistreană, dinamica dialogului dintre Chișinău și Tiraspol, evoluția situației din regiunea transnistreană și provocările curente.²⁰

28.09.2022 – Șeful reprezentanței regiunii transnistrene la Moscova, Leonid Manakov a avut o întrevedere de lucru cu consilierul Misiunii Permanente a Federației Ruse la biroul ONU de la Geneva, Igor Korelsky. Părțile au discutat despre perspectivele activității reprezentanței regiunii transnistrene pe platformele internaționale, în primul rând în Consiliul pentru Drepturile Omului al ONU.²¹

29.09.2022 – La Bender/Tighina a avut loc ședința CUC.²²

30.09.2022 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare al R. Moldova, Oleg Serebrian a avut o reuniune de lucru cu secretarul de stat al Ministerului Afacerilor Externe al României, Iulian Fota.

---

¹⁶ General Assembly of the United Nations, *H.E. Ms. Maia Sandu*, 21.09.2022, <https://gadebate.un.org/en/77/republic-moldova> (30.09.2022)

¹⁷ Guvernul R. Moldova, *Comunicarea strategică și modalitățile de informare corectă a locuitorilor din raioanele de est ale țării s-au abordat la întrevederea șefului Biroului politici de reintegrare cu reprezentanții Serviciului de Comunicare Internațională al Biroului Cabinetului din cadrul Guvernului Marii Britanii*, 22.09.2022, <https://gov.md/ro/content/comunicarea-strategica-si-modalitatile-de-informare-corecta-locuitorilor-din-raioanele-de> (30.09.2022)

¹⁸ Guvernul R. Moldova, *Delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control cere retragerea posturilor ilegale din Zona de Securitate*, 22.09.2022, <https://gov.md/ro/content/delegatia-republicii-moldova-comisia-unificata-de-control-cere-retragerea-posturilor-ilegale> (30.09.2022)

¹⁹ Deschide, *Așa-zisul ministru de Externe de la Tiraspol: Pacificatorii ruși se vor retrage din Transnistria doar după soluționarea conflictului*, 23.09.2022, <https://deschide.md/ro/stiri/23/114649/Așa-zisul-ministru-de-Externe-de-la-Tiraspol-Pacificatorii-ruși-se-vor-retrage-din-Transnistria-doar-după-soluționarea-conflictului.htm> (30.09.2022)

²⁰ Guvernul R. Moldova, *Întrevederile de la Berlin ale Viceprim-ministrului Oleg Serebrian cu Președintele Conferinței de Securitate de la München, oficiali din cadrul Bundestagului german și din Ministerul Federal al Afacerilor Externe al Republicii Federale Germania*, 28.09.2022, <https://gov.md/ro/content/intrevederile-de-la-berlin-ale-viceprim-ministrului-oleg-serebrian-cu-presedintele> (30.09.2022)

²¹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *V Ofitsial'nom Predstavitel'stve PMR v RF sostoyalas' vstrecha s sovetnikom Postpredstva RF pri OON v Zheneve*, 28.09.2022, <https://mid.gospmr.org/ru/node/9197> (30.09.2022)

²² Noi, *Chișinăuul cere respectarea actelor de bază ale misiunii de menținere a păcii*, 29.09.2022, <https://noi.md/md/societate/chisinaul-cere-respectarea-actelor-de-baza-ale-misiunii-de-mentinere-a-pacii> (30.09.2022)

Oficialii au efectuat un schimb de opinii pe subiectul reglementării dosarului transnistrean, inclusiv stadiul dialogului la nivel tehnic desfășurat între Chișinău și Tiraspol.²³

Realizat de Mihai Melintei

---

²³ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea Vicepremierului pentru reintegrare cu secretarul de stat al MAE al României*, 30.09.2022, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-vicepremierului-pentru-reintegrare-cu-secretarul-de-stat-al-mae-al-romaniei> (30.09.2022)